

Zilte verleden straalt van Lauwersmeer af

Het Lauwersmeer heeft een metamorfose ondergaan. Met strandjes die in de luwte liggen. En een knipooig naar het zilte verleden.

Door Marius Dussel

Het Lauwersmeer. Nog geen veertig jaar geleden regeerden daar de woeste baren. Nu spetteren gezinnetjes gezellig in het inmiddels zoete nat. En dat meer dan ooit. De laatste jaren zat de klad er wat in, vertelt Erik Lourens van de Dienst Landelijke Gebied van het ministerie van natuur, landbouw en visserij (LNV). „Maar het zag er dan ook niet meer uit.” Dus werd het gebied rigoureuus aangepakt.

De metamorfose is inmiddels voltooid. En met resultaat. Vorige week woensdag, toen ons land zuchtte onder tropische temperaturen, was het een drukte van belang. Nageenog alle 1800 parkeerplaatsen waren bezet. Dat betekent volgens Lourens dat er minstens vijfduizend recreanten waren. „Zoveel zijn er in jaren niet geweest. En dat op een doordeweekse dag.”

Het aantal strandjes is uitgebreid van vier naar vijf. Maar wat belangrijker is, zo vertelt Lourens, is dat de strandjes meer in de luwte liggen. „Het kan flink waaien over het Lauwersmeer. Vooral wanneer de wind uit het noordwesten komt. Daarom hebben we de pieren achter de stranden verhoogd en liggen de strandjes als halve maantjes met de rug naar het noordwesten.”

Diezelfde wind stuwde het water, vooral in het winterseizoen, tot ver achter de stranden. Dat zorgde in het voorjaar voor veel overlast en rommel. Daarom zijn ook daar dijkes aangebracht. Die ogen nu nog wat kaal, maar dat komt omdat het gras het door de droogte van het voorjaar laat afweten. Maar Lourens verwacht dat dat met de regenval van de afgelopen dagen wel goed komt.

Na de afsluiting van het Lauwersmeer moest de overwinning op de zee zich manifesteren in het uiterlijk van het recreatiegebied. Niets mocht nog aan de zee herinneren, zo leek het wel. De strandjes van het Lauwersmeer hadden net zo goed van een recreatiepoel aan de rand van een groeigemeente in het midden van het land kunnen zijn.

Maar met de discussie over het gedempt tij, waarbij ge-

- zandstrand
- strandwallen
- bomen gekapt, opgehoogd met zand en beplant
- natuuristenstrand
- speelplaats
- verankerd zwemvlot
- beachvolleybal
- betaald parkeren

praat wordt over het gedoeseerd binnenlaten van zout water, kwam het verlangen om de herinnering aan het zilte verleden levend te houden. Houten golfbrekers aan het eind van de pieren zijn daar voorbeelden van. Maar ook het op boeien geïnspireerde ontwerp van de borden langs de Strandweg is een verwijzing naar vroegere tijden.

Bij de herinrichting van een recreatieterrein in een natuurgebied kan natuurlijk niet zo maar wat gerotzooid worden met materialen die ten koste gaan van de natuur elders in de wereld. Veertig jaar geleden werd nog driftig gebruik gemaakt van tropisch hardhout. Nu niet meer.

Toch zijn voor de beschoeiing van dijken en pieren materialen nodig die tegen een stootje kunnen. Daarom is gekozen voor een wel heel bijzonder variant: gekookt naaldhout. „Door verhitting met water wordt gewoon naaldhout duurzaam gemaakt. Ook ‘werkt’ het hout na deze behandeling niet meer. De leverancier garandeert een rotvrije periode van dertig jaar. Afwachten maar”, aldus Lourens.

Het recreatieterrein aan de oostkant van Het Robbengat wordt in tweeën gedeeld door een oude slenk. Ook die is in ere hersteld. De bomen zijn er gekapt en er groeit nu riet. Het riet wordt gemaaid en zal niet

terugkeren. De oorspronkelijke natuur met naar verwachting orchideeën wel. Om bezoekers daar van te laten genieten is een vlonderpad door de slenk aangelegd. Die is gemaakt van het hardhout dat is vrijgekomen bij de renovatie van de pieren en dammen. Behalve kostenbesparing heeft dat als voordeel dat het oude verweerde hout in de natuur veel aantrekkelijker oogt dan het glatte strakke nieuwe hout.

Het ontwerp van de borden langs de Strandweg verwijst naar het zeeverleden van het Lauwersmeer.

Op zomerse dagen is het weer ouderwets druk op de stranden van het Lauwersmeer.

Foto's Roelof Stroetinga

Ook de toiletten zijn opgeknapt.

Een vlonderpad in de slenk is gemaakt van planken van de oude beschoeiing.